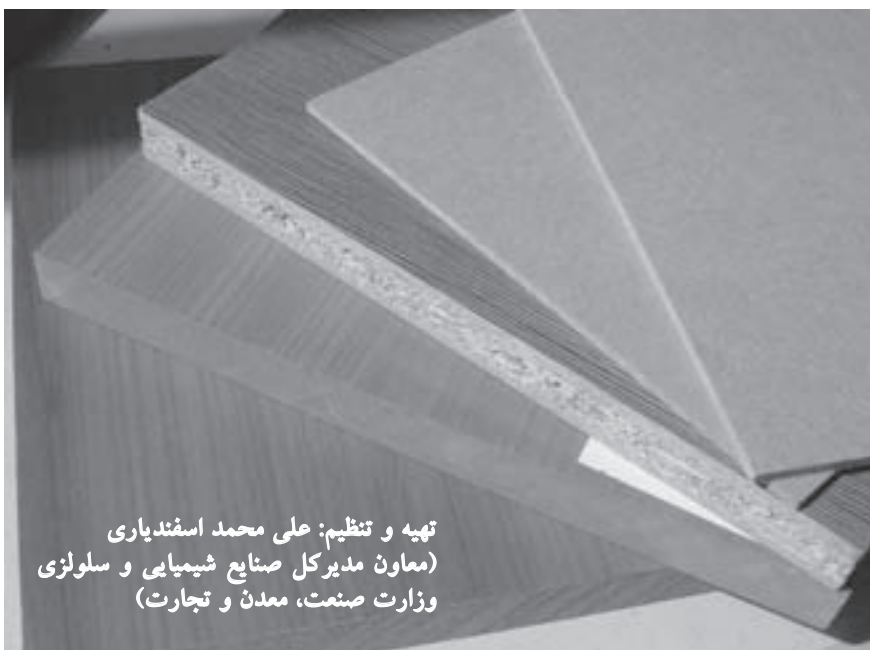

مقایسه تولید و مصرف تخته خرده چوب و ام‌دی‌اف در کشورهای مختلف دنیا و ایران

تهیه و تنظیم: علی محمد اسفندیاری
(معاون مدیرکل صنایع شیمیایی و سلولزی
وزارت صنعت، معدن و تجارت)

از آنجایی که تخته خرده چوب و ام‌دی‌اف از جمله پرمصرف‌ترین اوراق فشرده چوبی در ایران و کشورهای مختلف دنیا هستند در این مطالعه سعی شده تا مقایسه‌ای میان تولید و مصرف این دو محصول پرکاربرد صورت پذیرد. در ادامه به ارائه مطالبی در این خصوص پرداخته شده است.

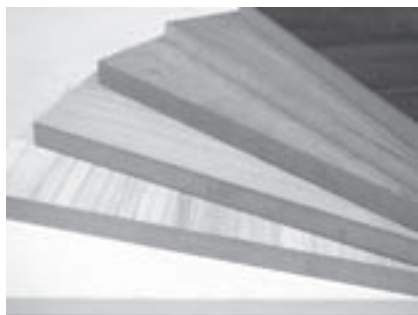
نام کشور	تولید (میلیون مترمکعب)	سهم از کل تولید جهانی (بر حسب درصد)
چین	۱۸/۵	۱۷/۵
امریکا	۱۵/۱	۱۴/۳
کانادا	۷/۹	۷/۵
آلمان	۶/۸	۶/۴
روسیه	۶/۶	۶/۳
لهستان	۴/۹	۴/۶
فرانسه	۴/۳	۴/۱
ترکیه	۴/۳	۴/۱
رومانی	۳/۵	۳/۳
برزیل	۳/۳	۳/۱
ایران	۰/۹۲	۰/۹
کل جهان	۱۰۵/۶	۱۰۰

میزان مصرف جهانی انواع تخته خرده چوب در سال ۲۰۱۳ معادل ۱۰۵/۶ میلیون مترمکعب و MDF معادل ۸۷/۱ میلیون مترمکعب بوده است، به عبارت دیگر مصرف تخته خرده چوب ۲۱ درصد از مصرف MDF در جهان بیشتر است. برای مشخص‌تر شدن موضوع ابتدا به بررسی وضعیت این دو محصول در جهان می‌پردازیم. در جدول ۱ آمار تولید تخته خرده چوب در ۱۰ کشور مهم تولیدکننده آن در جهان در سال ۲۰۱۳ آورده شده است.

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، کشور چین با تولید ۱۷/۵ درصد از تخته خرده چوب دنیا به عنوان بزرگترین تولیدکننده در جهان شناخته شده و پس از آن امریکا با اختلاف کمی و با تولید ۱۴/۳ درصد از تخته خرده چوب جهان دومین تولیدکننده این

جدول ۱- وضعیت تولید تخته خرده چوب در ۱۰ کشور مهم جهان و ایران

محصول است. ایران نیز تقریباً یک درصد از تولید جهانی را در این بخش در اختیار دارد. در جدول ۲ آمار تولید MDF در ۱۰ کشور مهم تولیدکننده این محصول در جهان در سال ۲۰۱۳ آورده شده است. کشور چین با تولید ۵۴ میلیون مترمکعب که معادل ۶۲ درصد از تولید MDF جهان است جایگاه ویژه‌ای در تولید این محصول دارد. از آنجا که ۵۱/۲ میلیون مترمکعب از این مقدار در داخل کشور چین مصرف می‌شود (فقط ۳ میلیون مترمکعب در سال ۲۰۱۳ صادر شده است) لذا بزرگترین مصرف‌کننده این محصول در جهان نیز همین کشور محسوب می‌شود.

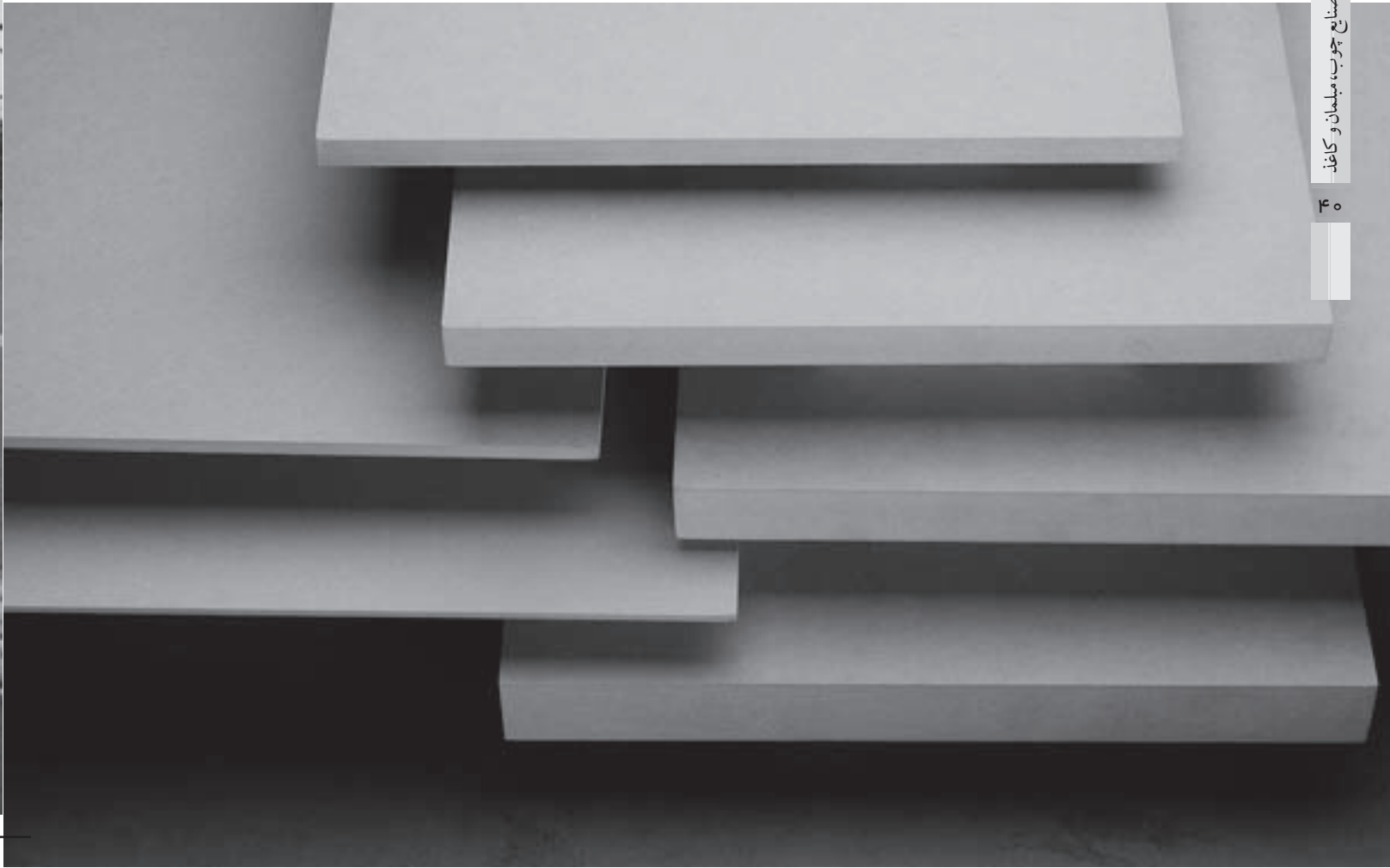
به عبارت دیگر کشور چین به تنهایی حدود ۵۹

نام کشور	تولید (میلیون مترمکعب)	سهم از کل تولید جهانی (بر حسب درصد)
چین	۵۴	۶۲
ترکیه	۴/۳	۴/۹
برزیل	۳/۶	۴/۱
امریکا	۲/۹	۳/۴
تایلند	۲/۲	۲/۵
لهستان	۲/۵	۲/۸
مالزی	۱/۵	۱/۷
آلمان	۱/۵	۱/۷
روسیه	۱/۳	۱/۵
ایران	۰/۴۳	۰/۵
کل جهان	۸۷/۱	۱۰۰

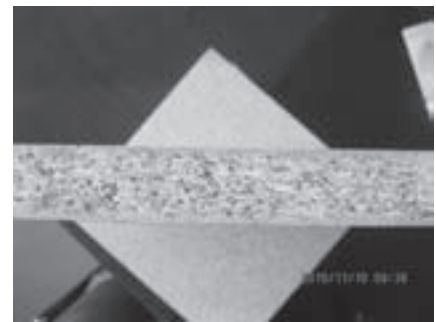
جدول ۲- وضعیت تولید MDF در ۱۰ کشور مهم جهان و ایران

نام کشور	جمعیت (میلیون نفر)	بر حسب مترمکعب به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت	
		میزان مصرف سرانه	میزان مصرف سرانه تخته خرده چوب
چین	۱۳۸۵	۱۳/۶	۳۶/۹
فرانسه	۶۴/۲	۴۹/۸	۱۵/۲
آلمان	۸۲/۷	۸۴/۶	۶/۴
ایتالیا	۶۱	۴۸/۹	۱۵/۵
رومانی	۲۱/۷	۷۳/۳	۹
روسیه	۱۴۳	۵۱	۱۲/۷
اسپانیا	۴۷	۲۳	۵/۵
امریکا	۳۲۰	۵۹/۳	۱۳/۲
انگلستان	۶۳	۴۳/۸	۱۹/۱
تایلند	۶۷	۱۲	۱۲/۷
ایران	۷۷	۱۲/۶	۲۱/۲
کل جهان	۷۱۶۲	۱۴/۷	۱۲

جدول ۳- مقایسه مصرف سرانه تخته خرده چوب و MDF در برخی از کشورهای پرمصرف جهان و ایران

درصد از MDF دنیا را مصرف کرده است و کلیه کشورهای جهان به جز چین حدود ۳۵ میلیون مترمکعب MDF مصرف کرده‌اند که معادل ۴۱ درصد کل مصرف جهانی است. همین امر باعث شده که سایر کشورهای جهان حتی آمریکا که مهد این صنعت محسوب می‌شود، سهم قابل توجهی در مصرف جهانی آن (در مقایسه با چین) نداشته باشند.

در اینجا ذکر این نکته بسیار مهم است که سهم کشور ما نیز در مصرف MDF حدود ۰/۵ درصد تولید جهانی در سال ۲۰۱۳ بوده که با توجه به شرایط اکولوژیکی ایران در مقایسه با کشورهای مذکور حائز اهمیت است. ضمن آنکه از آن زمان تاکنون مقدار

تولید به شکل قابل توجهی افزایش یافته است. با توجه به موارد فوق‌الذکر مقایسه مصرف سرانه تخته خرده چوب و MDF در کشورهای مهم دنیا اطلاعات دقیق‌تری را نشان می‌دهد که بسیار حائز اهمیت است. اطلاعات ارایه شده در سال ۲۰۱۳ درخصوص مقایسه مصرف سرانه تخته خرده چوب و MDF در برخی از کشورهای پرمصرف جهان و ایران در جدول ۳ آورده شده است.

آمار ارایه شده در جدول ۳ نشان می‌دهد که به غیر از چین، تایلند و ایران در سایر کشورهای موجود در جدول ۲ میزان مصرف سرانه تخته خرده چوب به شکل محسوسی از میزان مصرف سرانه MDF بیشتر است، حتی کشوری مانند آلمان که صاحب تکنولوژی برتر این محصول تلقی می‌شود و بسیاری از ماشین‌آلات تولید MDF موجود در دنیا متعلق به این کشور است، میزان مصرف سرانه تخته خرده چوب آن با ۸۵ مترمکعب به ازای هر هزار نفر جمعیت آن کشور، در مقایسه با مصرف سرانه تخته خرده چوب که ۶/۴ مترمکعب است، بیش از ۱۲ برابر مصرف سرانه MDF است و یا آمریکا به عنوان کشوری که تولید این محصول از سال ۱۹۶۵ از آنجا شروع شد و سپس به سایر کشورهای دنیا تسری پیدا کرد، میزان مصرف سرانه تخته خرده چوب ۵۹ مترمکعب به ازای هر هزار نفر جمعیت آن کشور

است که در مقایسه با مصرف سرانه MDF که حدود ۱۳ مترمکعب است، بسیار بیشتر است.

همچنین مقایسه میزان مصرف سرانه تخته خرده چوب و MDF در ایران نشان می‌دهد که مصرف سرانه MDF با ۲۱/۲ مترمکعب به ازای هر هزار نفر جمعیت کشور در مقایسه با مصرف سرانه تخته خرده چوب که ۱۲/۶ مترمکعب است، بسیار بیشتر (نزدیک ۲ برابر) است که در مقایسه با مصرف جهانی این محصولات از روندی معکوس برخوردار است، ضمن آنکه این فاصله هر ساله در حال افزایش است. این موضوع نیاز به بررسی دقیق‌تری دارد و از آنجا که در جهت ارتقای کیفی هر دو محصول تخته خرده چوب و MDF در سنوات اخیر اقدامات ارزنده‌ای در کشور صورت گرفته، لذا به دلیل حفظ منافع ملی باید به شکل تخصصی‌تری موضوع عدم توازن در مصرف اوراق فشرده چوبی کشور، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

توضیحات:

* میزان تولید اعلام شده از سایت رسمی FAO استخراج شده است.

* میزان مصرف کشورها عبارت است از میزان تولید + میزان واردات - میزان صادرات.

* میزان مصرف برای کل دنیا معادل میزان تولید در نظر گرفته شده است.